

faa at de paa een Gang kunde tilfredsstille Befolkningen og vinde den høie Ministers og derigjennem Landsthingets Tilslutning. Det er dog lykkedes at naae dette Resultat, men rigtignok kun med et umaadeligt stort Arbejde, hvilket Enhver, der har været Medlem af de paagjældende Udvalg, vil erkjende — man tænke blot paa, hvilken Syndsflojd af Taler og Forhandlinger man har maattet holde, for at faae disse enkelte Love til at glide. Altsaa trods de Forhindringer, som Forholdet mellem den høie Regjering og Folkethinget har frembudt, er det dog lykkedes den høitærede Indenrigsminister virkelig at opnaa et Resultat i enkelte Tilfælde, og deraf forekommer det mig, at man kan skjønne, at det ikke er aldeles umuligt at ændre dette Forhold og bringe den høie Regjering i Overensstemmelse med dette Thing.

Jeg skal imidlertid ikke trætte den høitærede Forsamling med en Dyrkning af alle de Love, som allerede ere tilendebragte eller ere bleve liggende i Udvalg, thi selve dette Lovforslag, som her foreligger, afgiver efter mit Skjøn et eklatant Exempel paa, hvor lidt den høie Regjering er kommen i Forstaelse med dette Thing. Dette Lovforslag her vedrører Thingets, hele Rigsdagens intimeste Interesse, og desuagtet er det dog klart, at Thinget, forsaavidt jeg kjender dets Stemning, og jeg tror at kjende den, ikke er i Overensstemmelse med den høie Regjering om denne Sag. Det er ganske vist, at flere vistnok kunne gaa ind paa i denne Samling, at foretage en Forandring i Dietforholdene, og jeg tvivler ikke om, at, naar man holdt sig paa den gamle Basis og kun forhøiede Dieterne, vilde denne Sag nu kunne gaa igjennem; men saaledes, som den foreligger i sin nuværende Skikkelse, tror jeg ikke, at det høie Thing vil modtage denne Lov, og det vil altsaa ogsaa her være nødvendigt gjennem et Udvalgs Forhandlinger og gjennem Debat her i Thinget at søge at komme til en Forstaelse med Regjeringen, og søge at bringe Folkethingets Standpunkt i Overensstemmelse med Regjeringens. Det er ganske vist farligt, om det lykkes, i alle Tilfælde er det tvivlsomt, og i hvert Fald vil det ikke lykkes uden igjennem et forfærdeligt Arbejde, som vil tage lang Tid. Dette Lovforslag afgiver altsaa ogsaa et klart og flaaende Exempel paa, hvad der er Grunden til de lange Rigsdagsamlinger, den Omstændighed nemlig, at Regjeringen næsten ikke i en eneste Sag er i Overensstemmelse eller Forstaelse med Folkethinget, saa at man altsaa ved hver enkelt Sags Behandling ved langsomme og usammenhængende Møder og Forhandlinger maa søge at tilvejebringe en Forstaelse, der som oftest udebliver. Forsaavidt den høie Regjering skulde have havt til Hensigt ved dette Lovforslag at søge at forføre Rigsdags-

samlingerne, tror jeg heller ikke, at dette Lovforslags Gjennemførelse vil føre Regjeringen til Maalet, og man kan altsaa heller ikke af den Grund anbefale Lovforslaget til Vedtagelse, saaledes som det foreligger. Derimod trænger Forholdet ganske vist til en Ordning, og jeg vilde finde det naturligt, om Folkethinget, da Sagen nu engang er forelagt, i et Udvalg søgte at udtrykke sin Anskuelse og gjorde Forsøg paa, om det var muligt at komme til en Overenskomst med Regjeringen om Ordningen af denne Sag.

Indenrigsministeren (Stuel): Det ærede Medlem, som nu havde Ordet, kom ind paa en Række, som det forekommer mig, storpolitiske Betragtninger, der ikke have meget at gjøre med denne i og for sig temmelig uskyldige Sag. Der har efter min Mening været fuldstændig god Grund til at fremsætte et Forslag om Forhøielse af Bederlaget for Rigsdagsmændenes Gjerning. Det er en Sag, som har været behandlet og omstalt ofte nok til at have vakt Regjeringens Opmærksomhed, og der var dertil saa meget mere Anledning, som Forholdene stadig forværredes under Pengenes bestandige Synken i Værdi. Det daglige Bederlag har oprindeligt med Bevidsthed været sat knapt, og at det altsaa nu maa være end mere utilstrækkeligt, synes at følge af Sagens Natur. Og ser man hen til andre Lande, som have repræsentative Forfatninger og navnlig til vore nærmeste Nabolande, vil man jo ogsaa se, at Forholdene der ere ordnede anderledes end her. Jeg vil kun nævne, hvad der forøvrigt vistnok er de Herrers vel bekendt, da Sagen har været til Forhandling, og Opmærksomheden har været henvendt derpaa i længere Tid, at i Norge er Rigsdagsmændenes Bederlag 12 Kroner om Dagen, og at de i Sverrig faae 1200 Kroner for 4 Maaaneders Arbejde og 10 Kroner om Dagen under ekstraordinære Samlinger. Der kan fremdrages flere Exempler fra andre Lande, som naturligvis vise endnu større Forskel, men hvor Forholdene ogsaa ere noget anderledes. Men hvorefter Alting er, tror jeg, at det er anerkjendt fra alle Sider, at det Bederlag, som Rigsdagsmændene nu oppebære, er for lille, og at det maa være betimeligt — og jeg finder det betimeligt ogsaa i dette Dieblis — at forandre dette Forhold. Hvad der har bevæget Regjeringen til at fremsætte dette Forslag, er hovedsagelig dette og ikke Andet. Dette er Hovedgrunden til Forslagets Fremkomst. Skulde jeg nævne andre Forhold, som have havt nogen Indflydelse paa Regjeringens Opnsse om at fremsætte Forslaget, er det det, at man blandt Andet har ment, at Dieterne Knaphed var Skyld i, at Udskillige, som ellers vilde være villige til at stille sig til Bals, nu unddroge